

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

Justisdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

JUSTISDEPARTEMENTET	
02 NOV 2007	
SAKSNR:	200705911
AVD/KONT/BEH:	LOV/EO/MHG
DOK.NR.	99
ARKIVKODE:	

postmottak@jd.dep.no

Deres ref
200705911 EO/MHG

Vår ref
200703477-26

Dato
02.11.2007

Høring: Utkast til offentligforskrifta

Vi viser til brev med utkast til offentligforskrifta. Nærings- og handelsdepartementet har sendt saken på høring til underliggende etater. Departementet har en rekke merknader til utkastet.

Generelt vil vi bemerke at offentligforskrifta vil kunne medføre betydelige endringer for flere etater. Vi synes det er uheldig at forskriften sendes på høring så kort tid før planlagt ikrafttredelse. Det bør derfor vurderes om de delene av loven/forskriften som vil kreve større endringer f. eks. tilgjengeliggjøring av journalen på nett, kan iverksettes på et noe senere tidspunkt.

Forskriftens regler om generelt innsyn i journaler medfører at det trolig vil bli et økt antall forespørsler om innsyn i interne notater. Vi er kjent med at ikke alle departementer journalfører interne notater. I forbindelse med ikrafttredelsen mener vi det er naturlig at alle departementene praktiserer lik journalføring hva angår interne notater, og ber om at Justisdepartementet følger opp dette.

Merknader til de enkelte bestemmelsene:

Til § 1:

Vi merker oss at NHDs tidligere innspill om at *Kings Bay AS* bør unntas på lik linje med andre selvstendige rettssubjekter i forskriftens § 1 første ledd, ikke er fulgt opp. Vi ber om at dette vurderes på nytt.

Regjeringen har i St.prp. nr. 1 for 2007-2008 (Nærings- og handelsdepartementet, kap.

921) foreslått at det skal opprettes et *nytt investeringsfond* på 2,2 mrd. kroner i form av et datterselskap under Innovasjon Norge. Med forbehold om Stortingets samtykke, tas det sikte på å etablere investeringsselskapet på nyåret i 2008. I og med at staten gjennom Innovasjon Norge vil være indirekte eier av det nye investeringsselskapet, vil selskapet falle inn under offentligloven § 2 første ledd bokstav c.

Formålet med det nye investeringsselskapet skal være å bidra til økt verdiskaping gjennom å tilby risikovillig kapital til internasjonalt orienterte og konkurransedyktige bedrifter, primært nyetableringer. I tillegg til risikokapital skal investeringsselskapet bidra med et kompetent og aktivt eierskap i porteføljebedriftene. Selskapets investeringer skal foretas på kommersielt grunnlag, og på like vilkår som private investorer. Investeringsselskapet vil dermed være avhengig av tillit i markedet. Selskapet skal ha hele landet som nedslagsfelt.

Både forretningsmessige hensyn og hensynet til måloppnåelse for investeringsselskapet tilsier etter departementets vurdering at selskapet bør være unntatt fra offentligloven. Selskapets dokumentasjon i enkeltsaker vil i stor grad inneholde informasjon som er taushetsbelagt etter forvaltningslovens § 13 første ledd nr. 2. Dersom selskapet skal omfattes av offentligloven, vil det kunne innebære redusert prosjektilgang og begrensninger i mulighetene til å oppnå målsettingene med selskapet. Dette fordi det vil være vanskelig å kommunisere til markedsaktørene at sensitiv informasjon vil kunne unntas med hjemmel i offentliglovens alminnelige unntaksbestemmelser. Hensynet til at det nye selskapet skal ha samme rammevilkår som andre investeringsselskaper i Norge, tilsier at selskapet bør unntas offentligloven i sin helhet. En eventuell løsning tilsvarende det som er foreslått for Innovasjon Norge og NORFUND, kan vi ikke se at er tilstrekkelig.

Det fremgår av offentligloven § 2 første ledd, annet avsnitt at rettssubjekter som hovedsaklig driver næring i direkte konkurranse og på samme vilkår som private, ikke er omfattet av loven. Dette kan være en mulig unntakshjemmel, men departementet mener at det er behov for å klargjøre selskapets stilling med et unntak direkte i forskriften § 1 første ledd. Det bes vurdert om det allerede nå kan tas inn et unntak selv om fondet ikke er vedtatt av Stortinget og følgelig heller enda ikke etablert.

Vi ber derfor om at investeringsfondet unntas fra offentligloven i forskriftens § 1 første ledd.

I konsernet Selskapet for industrivekst SF (SIVA) inngår det heleide datterselskapet *SIVA Eiendom Holding AS (SEH)*. SEH omfatter 25 datterselskaper og 20 tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter. Eiendomsvirksomheten utgjør ca 66 % av konsernbalansen og står for nær 60 % av samlet omsetning. SIVA Eiendom Holding AS kan derfor etter vårt skjønn, regnes som et selvstendig rettssubjekt som hovedsakelig driver næring i direkte konkurranse med og på samme vilkår som private. Dermed bør selskapet i utgangspunktet være unntatt fra virkeområdet etter lovens § 2 første ledd andre setning. Tilsvarende argumenter som for investeringsfondet nevnt ovenfor gjør

seg imidlertid gjeldende, og departementet ser det som naturlig at SEH unntas fra offentligloven gjennom forskriftens § 1.

Vi ber om at SIVA Eiendom Holding AS unntas fra offentligloven i forskriftens § 1 første ledd.

Nærings- og handelsdepartementet har i tillegg en direkte underlagt etat hvor det i et avgrenset saksområde bør gjøres unntak fra de alminnelige innsynsreglene gjennom forskriften.

Norsk Romsenter (NRS) er et offentlig forvaltningsorgan med særskilte fullmakter. Romsenteret skal medvirke til å utvikle, samordne og evaluere den nasjonale romvirksomheten, samt ivareta Norges interesser i European Space Agency. Norsk Romsenter er omfattet av de generelle reglene i offentligloven, mens vedtak fattet av NRS er unntatt fra forvaltningslovens bestemmelser om begrunnelsesplikt og klageadgang, jf. forskrift 2003-12-12-1571 § 7, fjerde ledd bokstav e.

Norsk Romsenter yter støtte til industri, institutter, etater og universiteter gjennom såkalte "nasjonale følgeprogrammer". Programmet skal bidra til at norske aktører oppnår et teknologisk nivå slik at Norge kan høste fra og nyttiggjøre seg den investering som European Space Agency-medlemskapet representerer. De bedrifter og institutter som søker Norsk Romsenter om finansiering er konkurranseutsatte, og søknadsdokumentene inneholder som regel den aktuelle bedrifts strategier for produkt- og teknologiutvikling samt oversikt over nøkkelpersoner og -funksjoner. Offentlighet omkring slik informasjon vil kunne skade både bedriftens og nasjonale interesser. Dokumenter som gjelder søknad om finansiering vil dermed i stor grad inneholde opplysninger som er taushetsbelagte etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. Følgemiddelprosjektene kan også inneholde informasjon som tilhører/berører internasjonale organisasjoner og andre land. Offentliggjøring av denne informasjonen vil kunne skade aktuelle internasjonale organisasjoner eller land, og Norges forhold til disse, og vil dermed også måtte unntas.

Etter departementets vurdering vil de hensyn som ligger til grunn for Innovasjon Norges unntak for dokumenter som gjelder finansiering også ligge til grunn for Norsk Romsenter. Det faktum at Norsk Romsenter er organisert som forvaltningsorgan, mens Innovasjon Norge er organisert som et selvstendig rettssubjekt, bør ikke tillegges avgjørende vekt.

Nærings- og handelsdepartementet ber om at det blir gjort unntak fra virkeområdet til offentligloven for Norsk Romsenter for dokumenter og tilhørende journalinnførsler som gjelder søknader om finansiering via Norsk Romsenter samt behandlingen av disse søknadene.

Unntaket kan lyde: "... g) dokument og tilhørende journalinnførslar som gjeld søknader om finansiering hos Norsk Romsenter".

Til § 4:

Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard (Bergvesenet) er statens sentrale fagetat for forvaltning og utnyttelse av mineralske ressurser og er en forvaltningsetat direkte underlagt Nærings- og handelsdepartementet.

Bergvesenet godkjenner i dag driftsplaner for flere hundre bedrifter innen mineralnæringen, og mottar dermed flere større plankart fra hver enkelt bedrift. Driftsplanene rulleres over tid og dagbrudds- og gruvekart oppdateres fortløpende. Til orientering har Bergvesenet i dag 13 539 kart i sitt kartarkiv. Kartene vil i de fleste tilfeller måtte anses som offentlige dokumenter eller som nødvendige vedlegg til offentlige dokumenter. Plankartene er i størrelse fra A4 og oppover til størrelser utover A1. Kvaliteten på kartene (særlig eldre kart) vil bli kraftig redusert og ubrukelige for profesjonelle brukere ved kopiering på vanlig maskin. Målbarheten på kartene, som er en avgjørende egenskap, vil i de fleste tilfeller bli borte. Dette betyr at kartene må kopieres profesjonelt, noe som gir en kopieringskostnad på fra kr 50,- til flere hundre kroner per kart pluss oppstarts- og faktureringskostnader. Det er få om noen oppdrag under kr. 200,-. I dag blir utgiftene til profesjonelt kopierte kart dekket direkte til kopieringsbyrået av den som ber om innsyn, det være seg bedrifter, naboer eller kommunen.

Det kan se ut som om slike forhold ikke har vært vurdert under utformingen av forslaget § 4, men at bestemmelsen kun er utformet med tanke på kopiering av A4-formatet. 100 gratis kopier vil i sin ytterste konsekvens kunne bety en merkostnad for Bergvesenet på 20 000,- kroner per innsynssak. Det sier seg selv at dette er kostnader etaten ikke har mulighet til å bære.

Vi ber derfor om at det innarbeides en ny unntaksbestemmelse i § 4, som kan lyde: "Det kan krevjast betaling for kopiering som, på grunn av format og krav til kvalitet, må utføres av profesjonelle kopibyråer. Betalingssatsane skal ikkje overstige kostnadene ved produksjon og formidling av informasjonen."

Informasjon som er innført i *Brønnøysundregistrenes* elektroniske arkiver, kan avgis etter reglene i forskrift om gebyr for tjenester fra Brønnøysundregistrene, FOR 16. desember 2003 nr. 1551. Forskriften hjemler Brønnøysundregistrenes adgang til å ta gebyr for slike tjenester, og er hjemlet i de respektive registerlovene.

Etter den nye offentligloven er det bare forskrifter som er hjemlet i andre og tredje ledd i lovens § 8, som gir adgang til å kreve gebyr for innsyn etter offentligloven. Gebyrforskriften er ikke hjemlet i offentlighetsloven, og er heller ikke foreslått hjemlet i den nye offentliglova. Slik vi ser det vil innsynsretten i informasjon i de elektroniske registrene

etter reglene i gebyrforskriften, falle utenfor offentligloven. Dette fordi offentligloven henviser til betaling for innsyn etter "denne lova".

For de opplysningene som kommer inn til Brønnøysundregistrene, men som ikke inngår i de elektroniske arkiver, for eksempel klager, brev osv, gjelder imidlertid offentlighetslovens regler om innsyn. Gebyrforskriften § 2 tredje ledd 1 punktum lyder: "Offentlighetslovens regler om innsyn gjelder for innsendte opplysninger som ikke er innført i de elektroniske registre." Brønnøysundregistrene krever i tråd med reglene i offentlighetsloven, ikke gebyr i disse innsynssakene.

Brønnøysundregistrene har også i gebyrforskriften hjemmel til å ta gebyr for en tredje type dokumenter. Dette gjelder underlagsmateriale som sendes inn til registrene i forbindelse med registrering, endring osv, men som ikke i seg selv vil utgjøre den informasjon som ligger i de elektroniske registrene. Adgangen til å ta gebyr for underlagsmateriale er hjemlet i gebyrforskriften § 2, 3. ledd 2. punktum som lyder: "Det kan likevel kreves gebyr for utlevering av kopier av innsendte dokumenter med vedlegg for å dekke registerførers utgifter ved slik utlevering." Tilsvarende hjemmel finnes i gebyrforskriften § 9, 2. ledd bokstavene c og d.

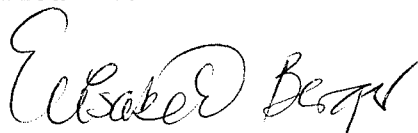
Gebyrforskriften er fra 2003, og de argumentene som gjorde seg gjeldende da Brønnøysundregistrenes adgang til å ta gebyrer ble fastsatt, gjelder fremdeles. Med den nye offentligloven med tilhørende forskrifter, mener vi imidlertid at gebyrforskriften må hjemles klarere for at det ikke skal sås tvil om Brønnøysundregistrenes adgang til å ta gebyr i samsvar med forskriften.

Vi foreslår at forskriftens § 4 tilføres et nytt ledd som kan lyde: "For innsyn i informasjon fra Brønnøysundregistra gjeld forskrift 16. desember 2003 nr. 1551 om gebyr for tjenester fra Brønnøysundregistrene."

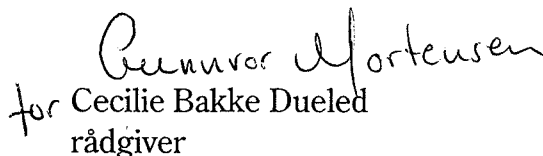
Til § 6:

Ettersom vi forstår skal ikke denne bestemmelsen settes i kraft ved årsskiftet, men må utstå i påvente av at portalen utarbeides. Vi forutsetter at statlige direktorater, som for eksempel Justervesenet, vil få et varsel i god tid før bestemmelsen settes i kraft slik at dataoverføringen kan forberedes.

Med hilsen

for Tom Hugo-Sørensen (e.f.)
avdelingsdirektør

for Cecilie Bakke Dueled
rådgiver